

Strategi för att minska tunga fordon bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp

Miljödepartementet

2014-06-16

Dokumentbeteckning

KOM (2014) 285 final

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet - strategi för att minska tunga fordon bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp

Tidigare fakta-promemorior: 2010/11:FPM103 Vitboken om EU:s framtida transportpolitik, 2011/12:FPM95 Energifärdplan för 2050.

Sammanfattning

Meddelandet har sin bakgrund i kommissionens färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050 och i vitboken om transporter. Strategin innehåller förslag till konkreta åtgärder på kort sikt och exempel på möjliga åtgärder att överväga på medellång sikt.

Under 2015 planerar kommissionen att lägga fram ett förslag till lagstiftning om mätning av bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp hos tunga fordon med hjälp av simuleringsverktyg samt certifiering och rapportering av koldioxidutsläpp från nya tunga fordon. Vidare menar kommissionen att det krävs ytterligare åtgärder på medellång sikt för att minska koldioxidutsläppen hos tunga fordon i linje med EU:s växthusgasmål. Som tänkbara exempel att övervägas är införande av obligatoriska gränsvärden för koldioxidutsläpp, effektivare infrastruktur, främjande av alternativa bränslen och enhetlig fordonsbeskattning. En fungerande mätmetod för bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp hos tunga fordon och mer analyser är båda en förutsättning för överväganden om åtgärder för att minska koldioxidutsläppen hos tunga fordon.

Regeringen ser positivt på ett lagstiftningsförslag om mätning av bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp hos tunga fordon och stödjer även bedömningen att det på medellång sikt krävs ytterligare åtgärder för att minska koldioxidutsläppen hos tunga fordon.

1.1 Ärendets bakgrund

Enligt kommissionens färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppssnålt samhälle 2050 och vitboken om transporter bör koldioxidutsläppen från transportsektorn minska med cirka 60 procent jämfört med 1990 års nivå fram till år 2050. För att bidra till de nyligen föreslagna klimatpolitiska målen för 2030 bör transportsektorns växthusgasutsläpp minska till cirka 20 procent under 2008 års nivå fram till 2030. Växthusgasutsläppen från vägtransporter ökade med 29 procent under perioden 1990–2007, men har sedan dess fallit på grund av höga oljepriser, effektivare personbilar och en minskad ökning av transporter (6 procent mellan 2007 och 2011).

Inom EU orsakas uppskattningsvis en fjärdedel av koldioxidutsläppen från vägtransporter av tunga fordon. På grund av ökande godsvolymer i EU var trenden för dessa utsläpp stigande fram till 2008 som var början av den ekonomiska krisen. Med tanke på utsläppens absoluta mängd, utvecklingstrender och relativa andel måste de begränsas för att målen i vitboken om transporter ska kunna uppnås.

1.2 Förslagets innehåll

Strategin innehåller förslag till konkreta åtgärder på kort sikt och exempel på möjliga åtgärder att överväga på medellång sikt.

EU har redan vidtagit direkta eller indirekta åtgärder på flera områden för att minska koldioxidutsläppen från tunga fordon. Bland dessa åtgärder finns förslag till klimatkriterier för EU-stöd till ny infrastruktur, mål för andelen förnybar energi inom transportsektorn, översyn av energiskattedirektivet, initiativ till EU-riktlinjer för inköp av miljövänligare fordon, översyn av direktivet om vikter och dimensioner för fordon i internationell trafik, förslag till EU-rekommendationer för införande av intelligenta transportsystem (ITS), översyn av körkortsdirektivet, översyn av regelverket för vägavgifter, initiativ för att beräkna koldioxidavtrycket från gods- och passagerartransporter samt en översyn av restriktionerna för vägcabotage.

Vidare planerar kommissionen att under 2015 lägga fram ett lagstiftningsförslag om mätning av bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp hos tunga fordon med hjälp av simuleringsverktyg samt certifiering och rapportering av koldioxidutsläpp från nyregistrerade fordon.

När åtgärderna på kort sikt har genomförts och ytterligare analyser av resultaten gjorts kan åtgärder på medellång sikt övervägas. Kommissionen konstaterar i sina slutsatser att utan ytterligare åtgärder så kommer transportsektorns utsläpp att fortsätta att ligga långt över 1990 års nivåer på lång sikt, vilket är oförenligt med såväl EU:s övergripande klimat- och energipolitik fram till 2030 som vitbokens mål till 2050. Den mest uppenbara åtgärden är att införa obligatoriska gränsvärden för koldioxidutsläpp i

enlighet med hur utsläpp från personbilar och lätta lastbilar regleras. Andra förslag till åtgärder kan till exempel vara främjande av alternativa bränslen, effektivare infrastruktur och enhetlig fordonsbeskattning. De olika alternativen till åtgärder utesluter inte nödvändigtvis varandra.

2013/14:FPM90

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet innehåller inga konkreta förslag som påverkar svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Meddelandet medför inga budgetära eller andra konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är viktigt att minska bränsleförbrukningen och koldioxidutsläppen hos tunga fordon. Under 2013 stod de tunga vägfordonen, som bussar och lastbilar, för nästan en tiondel av de nationella utsläppen i Sverige.

Regeringen ser således positivt på ett lagstiftningsförslag om mätning av bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp hos tunga fordon. Sverige deltar också aktivt, genom Transportstyrelsen och Trafikverket, i de expertgrupper under kommissionen som arbetar med att ta fram mätmetoder för bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp hos tunga fordon.

Regeringen stödjer i stort kommissionens strategi och delar bedömningen att det på medellång sikt krävs ytterligare åtgärder för att minska koldioxidutsläppen från tunga fordon. I de delar av strategin som rör valet av åtgärder på medellång sikt ser regeringen dock ett behov av ytterligare fakta och analys innan en ståndpunkt kan anges.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter kring meddelandet är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets ståndpunkter i förhållande till meddelandet är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte sänts på remiss.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Meddelandet innehåller inga förslag som kräver bedömning i detta avseende.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Meddelandet innehåller inga förslag som kräver bedömning i detta avseende.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen uppmanar rådet och Europaparlamentet att ge sitt stöd till denna strategi och att göra det möjligt att genomföra dessa åtgärder. Vidare uppmanas berörda parter, särskilt bilindustrin och transporttjänstesektorn, att stödja denna strategi för lägre bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp som en del av EU:s övergripande politik för en övergång till ett koldioxidsnålt samhälle.

4.2 Fackuttryck/termer

Vägcabotage: transport av passagerare eller gods inom ett lands gränser, utförd av ett företag som är registrerat utanför detta lands gränser.